

Universitätsbibliothek Paderborn

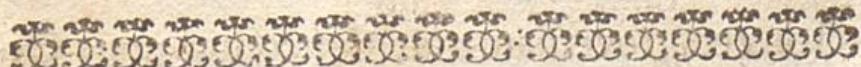
**Apologia Pro Conscientiis infirmis, Sev Responsio Benigna
Pro securitate dictaminis practici super certa
probabilitate fundati**

**Fibus, Bartholomaeus
Schweitzer, Johannes**

Coloniæ, 1682

§. Sextvs. Progressus opinionis probabilisticæ exponitur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39304

S. SEXTVS.

Progressus opinionis probabilioristicæ exponitur.

I.

Ic erat status controversiae presentis usque ad Annum 1638. in quo mortuus est Cornelius Jansenius Episcopus Ippensis. Nam post ejus obitum liber ipsius, qui dicitur Augustinus, editus est. Auditatur Caramuel in Apologemate n. 116. ubi sic habet:
 „eram Lovani, cum jam mortuo Jansenio, executores testamenti de clandestina eius Augustini editione secretissime deliberabant. Et D. Libertus Fromundus inter hujus novae doctrinæ Affectas, Coryphaeus, ut viam superventuro aperiret errori, aut verius, ut illum nihil simile Academiæ Doctoribus prævidentibus disseminaret, has sequentes propositiones conatus est in Scholam protrudere:

Probabilitatum usus est res nova.

Non potest non condemnari apud Deum, qui relinquens viam tutam insistit opinioni probabilitati.

Opiniones, quæ dicuntur aut sunt probabiles apud nos, non erunt probabiles apud Deum.

2. (Quid aliud sonant libelli Paternitatis Vestræ, nisi allatas, immo crudiores etiam propositiones? qualis ista est, per quam, non sine gravi temeritate, velut habens Authoritatem definiendi pronuntiat, Probabilisticam doctrinam esse radi-

cem

tem damnatarum à Pontificibus propositionum. Si sanè Probabilistica est damnatarum Propositio-
num radix, jam damnabilius erit ipsis doctrinis
damnatis, tantòque detestabilius, quantò radix
potior est ramis. Nescis, quia arbor in fruge dignos-
citur? nescis, quia, quod in radice celatur, in ramis
declaratur? August Homil. 48. cap. 1. inter 50. Gra-
vius aliquid contra hanc doctrinam juratissimi illi-
lius & Societatis hostes pronuntiare ausi non fue-
runt, iniquitatis filii, & scurræ infames, Mont-
talius, Wentrochius & similis farinæ socii)
Verum (ita Caramuel pergit citare Terillus
, se opposuerunt viri probi & docti (quales etiam hic
Coloniae invenientur, qui se murum opponent
, pro fâna doctrina in Ecclesia Dei) illumque (ici-
, licet Fromundum) Ego Caramuel) impugnavi,
, quando detractâ larvâ, quò illa doctrina tende-
, ret, rimari licuit (pergit Terillus ut sequitur)

2. Cum autem hæresis Janseniana (advertisat Lector)
doceat aliqua Dei præcepta esse hominibus justis im-
possibilia, idque ex eo potissimum probare contendant
Jansenistæ, quod Deus strictè exigat, ut homines
omnia naturalia præcepta sub pœnâ damnationis
eternæ re ipsa impleant; inde statim inferunt, igno-
rantiam et si invincibilem non excusare à peccato, si
aliquid re ipsa fiat contra legem naturæ; adcoquenec
ullam probabilitatem posse sufficientem excusationem
afferre, modo quis re ipsa ponat, quod Deus lege
naturæ vetuit. Ecce Jansenismus necessario infert
probabilitatem non excusare à peccato, saltem circa
objectionem

objecta, quæ jure naturæ sunt prohibita. (Invincibilem ignorantiam excusare à peccato, ex definitionibus Ecclesiæ satis constat : dicendum itaque erat Paternitati Vestræ omnem ignorantiam Juris naturalis esse vincibile, ut manuteneri possent Theses istæ Libertinæ. Ulterius etiam progressa Paternitas Vesta nec in legib[us] quidem positivis divinis ignorantiam invincibilem admittit.

3. Proinde (refero formalia Terilli) rectè dicitur, hanc sententiam (*Probabilioristicam*) aliam matrem non habere, quam Heresin Jansenianam: cuius turpem filiam aliqui fuso exornant (allegatis pro eâ Authoritatibus Doctorum Ecclesiæ) ut ita homines miniss aversentur turpissimam matrem. (dixit.) fucum & plumas alienas detrahemus corniculæ probabilioristicæ in capite tertio. nunc

4. Pergat audiri Antonius Terillus. Post divulgatum Janseni *Augustinum Liber* ille in Gallias illatus unà secum lamentabile schisma in florentissimam Ecclesiam gallicanam invexit. Post Jansenium verò ab Innocentio X. condemnatum, Jansenistæ in Gallia summo nisi insurrexerunt contra usum doctrinae Probabilis, unaque contra Societatem JESU plurimas calumnias sparsere, illamque infamare satagerunt, e nomine, quod doctrinas morales laxas & animarum saluti periculosas traderet (qualis potissima est, quæ propositionum damnatarum & omnium laxatum radix hodie pronuntiatur)

itaque

Itaque in Gallis simul & Belgio bellum Societati
indicebatur.

5. Quidam verò Ludovicus Montaltius animosior in Societatem factus Anno 1656. totum Ordinem nostrum diffamare aggressus est libro edito, quem inscripsit Epistolas Provinciales, qui libellus famosus & Jansenismo gravidus ; pro tali enim & Romæ damnatus , & Authoritate Parlamenti Aquissexii Carnificis manu flammis datus est ; moralē Societatis doctrinam incusat , quasi illa non aliud esset , quām opinionum noxiarum , scandalofarum , & tranquillum Reip. statum perturbantium congeries (radix propositionum damnabilium & omnium laxitatum &c.)

6. Interpellat Paternitas Vestra ; quod coram Concilio quoque Sacrae Facultatis pro deputatione Aulæ doctoralis congregato objecit mihi ; hæc à me citari ad invidiam conciliandam suis libellis. Fateor , Eximie M. neque ad invidiam duntaxat , sed , quantum in me est , ad promeritam damnationem tam injuriosæ censuræ , quā nos & doctrinas nostras ferire præsumperunt crudelissimi & incocti libelli. Progenitores & Patroni probabilisticæ haec tenus adducti sunt , super quibus nescio utrūm gloriari possitis : in alios inquiramus , si forte Patronos & fautores ipsius reperi-
re sit viros bonos vel pauculos , id est tales ,
quorum authoritas sit omni exceptione major.